

Zatrucia pszczół w ochronie roślin

Rozwój oraz masowe stosowanie chemicznych środków ochrony roślin miało miejsce po II wojnie światowej. Za początek tego okresu uznaje się rok 1946, w którym podjęto na dużą skalę produkcję

i stosowanie w ochronie roślin oraz higienie sanitarnej DDT. Początek stosowania na dużą skalę chemicznych środków ochrony roślin to początek szczególnie niebezpiecznych zatrucí pszczół.

Pszczoła miodna zatruta chemicznym środkiem ochrony roślin z charakterystycznie wyciągniętym języczkiem.

Najwięcej zatrucí zapylaczy obserwuje się w Polsce podczas kwitnienia rzepaku, szczególnie w okresie zwalczania stodyszka rzepakowego, a także w sadach i na plantacjach ziemniaków i zbóż, na których prowadzi się zabiegi zwalczania w okresie kwitnienia chwastów. W przypadku obecności na plantacji kwitnących chwastów lub spadzi uprawę tę należy traktować jak uprawę kwitnącą.

Objawy zatrucí pszczół środkami ochrony roślin

Pszczoły giną poza ulem, w drodze do ula, w pasiece, często widoczne są objawy nerwowe jak w przypadku zakażeń wirusowych, u pszczół robotnic charakterystyczne jest wysunięcie języczka, często występuje masowa śmiertelność czerwiu.

% zatrutych w Polsce rodzin pszczelich rocznie

Lata 70. – 50%–70%	Lata 90. – 5%–20%
Lata 80. – 30%–50%	Obecnie – ≈ 1%

Martwe pszczoły przed ulem.

Przyczyny zatrucí pszczół

Główną przyczyną zatrucí pszczół w Polsce są obecnie błędy wykonawców zabiegów, wśród których do najpoważniejszych należą:

- nieprzestrzeganie zapisów etykiety stosowania środka ochrony roślin,
- nieprawidłowy dobór środków ochrony roślin i dawek,
- nieprawidłowy dobór terminu zabiegu chemicznej ochrony,

- nieprawidłowa technika zbiegu,
- stosowanie niedozwolonych na danej uprawie środków ochrony roślin,
- brak przygotowania zawodowego wykonawców zabiegów,
- stosowanie niezalecanych mieszanin środków ochrony roślin.

Opryskiwacz w trakcie pracy.

W Polsce liczba zatrutych pni pszczelich w ciągu ostatnich 50 lat uległa znacznemu zmniejszeniu. Mimo to zatrucia pszczół środkami ochrony roślin są nadal zjawiskiem zbyt częstym. Przyczyną nie jest jednak sama chemiczna ochrona roślin czy brak uwarunkowań prawnych, lecz błędy popełniane przez wykonawców zabiegów czy rolników, ich niedostateczne przygotowanie zawodowe oraz brak świadomości i wiedzy. Do najważniejszych przyczyn upadków rodzin pszczelich poza chemiczną ochroną roślin należą:

- choroby i pasożyty pszczół,
- nieprawidłowe zwalczanie chorób i pasożytów,
- szkodliwy pokarm,
- źle prowadzone zabiegi hodowlane,
- czynniki stresogenne,
- nieprawidłowo prowadzona gospodarka pasieczna,
- nieznanne choroby i pasożyty.

Dobór odpowiednich rozpylaczy oraz kalibracja opryskiwacza są niezbędne do wykonania skutecznego i bezpiecznego zabiegu ochrony roślin.